

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie z wniosku T. S.
w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w trybie art. 545 § 3 k.p.k.
w dniu 17 grudnia 2024 r.
wniosku skazanej
w przedmiocie wznowienia postępowania prawomocnie zakończonego wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 16 marca 2005 r., sygn. akt II AKa 96/05,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce
z dnia 26 listopada 2004 r., sygn. akt II Ko 311/01,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

W dniu 8 listopada 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo T. S. z dnia 31 października 2024 r., w którym jego autorka domaga się stwierdzenia „nieważności -uchylenie - postanowienia z dnia 05.05.2006r sygn. II KK 259/05 Sądu Najwyższego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie sygn. II AKa 96/05 z dnia 16.03.2005r - wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce sygn. II Ko 311/01 z dnia

26.11.2004r – otwarcie postępowania sygn. II Ko 311/01 - Uznanie nieważności postanowienia z dnia 15.03.1999r sygn. II Ko 106 /98 Sądu Rejonowego w Pułtusku- - Na podstawie ujawnionych okoliczności po wydaniu wyroków oraz faktu i dowodu pozbawienia prawa do obrony i możliwości działania w obronie swoich praw pozbawienie udzielenia pomocy prawnej w postępowaniu karnym - w całym procesie - bezwzględne przyczyny odwoławcze . Z pozbawieniem prawa do sądu i do obrony rozpatrzenia sprawy bez uzasadnionej zwłoki w postępowaniu nadzorowanym przez prokuratora odmowa dokonania czynności -Udowodnienie zarzutu i uniewinnienie.”

Pismo to zarejestrowano w wykazie KO jako wniosek o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 26 listopada 2004 r., sygn. akt II Ko 311/01, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 marca 2005 r., sygn. akt II AKa 96/05.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wobec oczywistej bezzasadności wniosku należało odmówić jego przyjęcia. Przedmiotem rozstrzygnięcia w postępowaniu o wznowienie jest kwestia istnienia podstaw do wznowienia postępowania. Te zaś określone zostały w art. 540 k.p.k., art. 540 a k.p.k. i 540 b k.p.k., przy czym katalog ten ma charakter zamknięty. Z kolei zgodnie z przepisem art. 545 § 3 k.p.k. sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, bez wzywania strony do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność. Co istotne, i co należy wyraźnie podkreślić, w trybie art. 545 § 3 k.p.k. sąd nie rozpoznaje merytorycznie wniosku i nie bada także jego zasadności pod kątem ewentualnych podstaw wznowienia. Wskazana w tym przepisie możliwość odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności, dotyczy zarówno przypadków, gdy we wniosku podniesiono okoliczności będące już wcześniej przedmiotem rozpoznawania w postępowaniu o wznowienie, jak i przypadków, gdy w sposób oczywisty, wniosek ten oparty został na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego.

Analiza przedmiotowego wniosku pozwala stwierdzić, że żadna ze wskazanych w nim okoliczności nie mieści się w katalogu przesłanek zawartych we

wcześniej wskazanych przepisach określających podstawy wznowienia postępowania, a podnoszone we wniosku kwestie dotyczą nie tyle postępowania w przedmiotowej sprawie, zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 marca 2005 r., sygn. akt II AKa 96/05, (tj. prawidłowości orzeczeń wydanych w postępowaniu o odszkodowanie i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikającą z niesłusznego zastosowania środka zabezpieczającego), co prawidłowości i zasadności decyzji wydanych w przedmiocie środka zabezpieczającego zastosowanego wobec T. S. postanowieniem Sądu Rejonowego w Pułtusku z dnia 15 marca 1999 r. w sprawie II Ko 106/98. Warto wskazać, że na str. 2 wniosku, jego autorka wprost wskazuje, iż wnosi także o: „uznanie nieważności postanowienia z dnia 15 marca 1999 r. sygn. III Ko 106/98 Sądu Rejonowego w Pułtusku w przedmiocie środka zabezpieczającego”.

Z treści pisma wynika, że skarżąca kwestionuje prawidłowość postępowania i legalność decyzji o pozbawieniu jej wolności przez zastosowanie środka zabezpieczającego i w tym kontekście postrzega też wadliwość wydanego w sprawie rozstrzygnięcia dotyczącego odszkodowania i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Rzecz w tym, że powstanie roszczenia o naprawienie szkody lub krzywdy wynikłej z zastosowania środka zabezpieczającego wymaga nie tylko ustalenia, że środek taki faktycznie był wykonywany, lecz również wcześniejszego wzruszenia, w wyniku wznowienia postępowania lub kasacji, orzeczenia skutkującego zastosowaniem takiego środka i w efekcie: uniewinnienia oskarżonego, orzeczenia wobec niego innego, łagodniejszego środka zabezpieczającego albo umorzenia postępowania wskutek okoliczności, których nie uwzględniono we wcześniejszym postępowaniu, lub też ponownego umorzenia postępowania, ale już bez stosowania wskazanego środka w sytuacji, gdy uprzednio zostało wykazane, że stosowany uprzednio środek zabezpieczający został orzeczony mimo braku podstaw do jego orzeczenia, a nie w sytuacji gdy rezygnacja – w toku ponownego postępowania – z umieszczenia sprawcy w zakładzie psychiatrycznym jest związana z jego aktualnym stanem zdrowia, będącym efektem leczenia psychiatrycznego (por. postanowienia SN z dnia 5.05.2006 r., II KK 259/05 oraz z 5.07.2012 r., V KK 354/11). Tymczasem z akt sprawy nie wynika, aby postanowienie Sądu Rejonowego w Pułtusku z dnia 15

marca 1999 r. w sprawie II Ko 106/98, na podstawie którego środek zabezpieczający zostało wzruszone.

Zauważyć też należy, że obecna treść wniosku o wznowienie jest co do zasady zbieżna z treścią uprzednio wniesionego wniosku o wznowienie, zarejestrowanego pierwotnie pod sygnaturą IV KO 106/23, a rozpoznanego ostatecznie pod sygn. IV KO 46/24. Autorka pisma ponawiając wniosek o wznowienie postępowania, jeszcze raz podaje te same okoliczności dotyczące głównie błędów jakich jej zdaniem dopuściły się organy procesowe w postępowaniach dotyczących umorzenia postępowania karnego, a następnie zastosowania środka zabezpieczającego i umieszczenia jej w szpitalu psychiatrycznym. W takiej sytuacji należało stwierdzić, że żadna z okoliczności wskazanych przez T. S. nie mogła powodować podjęcia czynności wznowieniowych i stąd konieczność odmowy przyjęcia wniosku w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[J.J.]

[a.ł.]